

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

FACULTAT D'ECONOMIA I EMPRESA
AULA MAGNA | 29 NOV. 2018 | 15:30 H.

6a Jornada de Bones Pràctiques

ESTRATÈGIA I INNOVACIÓ
CENTRE DE RECURSOS PER L'APRENTATGE I LA INVESTIGACIÓ

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Resums

6a Jornada de Bones pràctiques del CRAI – 29 /11/2019

Estratègia i innovació

Aula Magna de la Facultat d'Economia i Empresa

Programa:

- 15:30 h. Presentació de la jornada
- 15:35 - 16:15 h. Estratègia 2022. Judit Casals.
- 16:15 - 16:45 h. Experiències Erasmus. Maricarmen Barragán, Marina Ruiz i Joana Ferrer
- 16:45 - 17:15 h. PAUSA CAFÈ
- 17:15 – 17:45 h. Experiències Erasmus. Cristina Bibian, Gemma Masdeu i Isàvena Opisso.
- 17:45 – 18:15 h. Experiències Erasmus. Lourdes Prades, Xevi López i Esther Acereda.
- 18:15 – 18:30 h. Conclusions de la jornada.

RESUMS

Judit Casals. Estratègia 2022:

Tots hi podem contribuir. Hem estat treballant en el Pla estratègic, però encara no s'ha finalitzat, per tant és una bona oportunitat avui per explicar i recollir noves idees. Hem fet en estudi de les tendències que hi ha a les biblioteques universitàries. A la intranet trobareu documents com el de Vigilància de l'entorn, Jornada a Can Jaumandreu o l'informe extern dels avaluadors.

Encara que les línies estratègiques seran les mateixes que en el Pla anterior, es tasquen alguns objectius estratègics:

La biblioteca per a les persones: espais d'avantguarda i reraguarda

No podem créixer en espais.

Tendències actuals: Laboratoris de realitat augmentada, intel·ligència artificial,... Son noves necessitats que es vehiculen a través de les biblioteques.

Per poder crear nous espais tenim GEPA i Cervera. Cada any la UB paga 9000 euros al CSUC pel GEPA. Podríem usar Cervera pels llibres i el GEPA per a les revistes.

La col.lecció única

Esporgar bé és ser millors gestors.

Hem de concentrar els nostres esforços en el "que és únic", hem de difondre, conservar i preservar aquestes col.leccions per sobre de les altres.

Espais d'interacció físics i virtuals amb l'usuari

ATIC està molt centrat en les infraestructures, si volem innovar serveis ha de sortir la iniciativa del CRAI. Moltes tecnologies emergents poden canviar i molt els serveis que oferim als usuaris.

Usuaris competents i experts, bibliotecaris instructors

Ens hem d'obrir a més grups. Sessions de formació sobre necessitats concretes dels estudiants, també estudiants de doctorat. A les enquestes hem vist que doctorands i alumnat de màsters usen poc la biblioteca. Obrir-se també a altres col·lectius:

Universitat de l'Experiència

Hem de fer més incidència en l'ús ètic de la informació.

Més obert

Les big data són ja una realitat, necessitem instruments d'alta capacitat i recursos per a poder-les gestionar, tant les que demostren la nostra activitat com el suport que donen als investigadors per difondre-les i fer-les visibles.

Confia en el CRAI, et podem ajudar

Incidir en el valor afegit que aporta el CRAI. Enfocar la imatge institucional del CRAI cap a serveis amb valor.

Transparència i rendició de comptes

Hem fet esforços per reduir les despeses de subscripcions. Hem muntat un sistema d'estadístiques l'ús que permet avaluar abans de renovar.

També hem de demostrar a la UB que gestionem bé els 5 milions d'euros.

Sigues benvingut a la comunitat CRAI

Volem fer manuals per a la gent que s'incorpora al CRAI (becaris, personal, caps de biblioteca), incloent els valors de la UB i els propis del CRAI, com l'orientació a l'usuari. A part de altres informacions més pràctiques.

Experiències Erasmus

Bloc 1

1. Maricarmen Barragán

Göttingen: ciutat universitària amb 25.000 estudiants a una població de 120.000 habitants. La biblioteca té només un emplaçament.

A la Biblioteca de la Universitat de la Universitat de Göttingen (Alemanya) donen molta importància a la formació d'usuaris. La formació possibilita als alumnes l'adquisició de competències informacionals que esdevenen útils al llarg de la seva vida acadèmica i professional.

A l'hora de planificar la formació es fa una distinció entre les ciències i les humanitats ja que van trobar que les necessitats no eren les mateixes. La formació es treballa de manera diferenciada per tal d'atendre a les especificitats dels dos àmbits. Per exemple, es fan servir diferents gestors de referències bibliogràfiques. Mendeley s'utilitza en ciències mentre que en les Humanitats es fa servir Citavi.

La formació es fa majoritàriament dins les hores lectives de manera que es fa necessari comptar amb la complicitat del professorat per tal que les sessions siguin d'interès per l'alumne.

En aquesta Biblioteca existeix la figura del bibliotecari-tutor a qui els alumnes poden demanar ajuda per tal de resoldre dubtes relacionats amb el procés de cerca de la informació.

Com els bibliotecaris es converteixen en docents des de la biblioteca es reforça aquest rol. En aquest sentit, existeix la figura de bibliotecari-tutor a qui els alumnes poden demanar ajuda per tal de resoldre dubtes relacionats amb el procés de cerca de la informació.

Formació en línea: es plantejant fer-la o oferir-la diferenciada per ciències i humanitats.

2. Joana Ferrer

1. Transformació d'espais / Adequació dels espais a les necessitats dels usuaris

Realitzar un procés consultiu per recollir idees dels usuaris sobre la creació/gestió de nous espais als CRAI Biblioteques.

Posteriorment, es pot fer una campanya a les xarxes socials del CRAI per identificar les propostes portades a terme (Cardiff: #YouSaidWedid).

Exemples Erasmus:

- Cardiff University Library: recollida en paper de les opinions dels usuaris sobre la gestió d'espais
- Library UvA - University of Amsterdam: recollida d'idees sobre nous espais mitjançant un [formulari](#) en línia

2. Reforçar la imatge i visibilitat del CRAI

Entrega d'un USB amb KIT de Benvinguda al CRAI de la UB per a tot l'alumnat del primer curs dels Graus de la UB / Doctorands UB, amb informació (vídeos i pdfs) sobre els serveis i recursos d'informació del CRAI:

- Com utilitzar el Cercabib
- Codis per autenticar-se en els serveis i recursos en línia
- Com reservar sales de treball
- Recursos (bases de dades, revistes...)per disciplines
- Altres

Garantir que els estudiants tinguin coneixement dels nostres serveis (i dels reglaments que regulen cadascun d'ells) des de l'inici dels seus estudis.

Exemple Erasmus:

- Library UvA - University of Amsterdam

3. Facilitar l'autosuficiència dels usuaris (més i millor informació dels nostres serveis i espais)

Informació en temps real dels ordinadors disponibles/ocupats a les sales d'informàtica dels CRAI Biblioteques.

Informació que es pot visualitzar de manera gràfica a les pantalles de TV de les biblioteques i a les TV de cada Facultat.

Després de 20 minuts d'inactivitat es perd el dret a ocupar un espai de la sala -> l'ordinador passa a sortir com a disponible a les pantalles

Exemple Erasmus:

- Library UvA - University of Amsterdam

4. Fomentar la presència del CRAI en el nostre àmbit de biblioteques de recerca

Organització d'una setmana Erasmus per fomentar la cooperació amb col·legues d'altres institucions.

Fins ara les visites Erasmus eren individuals i a petició de cada participant. La idea seria organitzar una estada de 5 dies on un nombre reduït de participants (8-10) visiti diferents biblioteques i unitats del CRAI, així com altres visites externes (Edifici Històric de la UB, Biblioteca de Catalunya, etc.).

Estada amb una quota d'inscripció (100€) per sufragar despeses vàries.

Exemple Erasmus:

- Cardiff University Library: [Erasmus Staff Development](#)

Exemple que podem seguir per oferir una estada professional oberta a col·legues d'universitats europees.

- Universidade do Minho: programa [A Minha Biblioteca é a Tua Biblioteca](#)

Exemple que podem seguir per oferir una estada professional oberta a col·legues de Rebiun.

3. Marina Ruiz

La proposta principal després de les meves tres experiències Erasmus seria precisament l'acollida d'Erasmus especialistes en un camp concret, que puguin posar en pràctica les seves habilitats en algun dels CRAI Biblioteca i, a la vegada, conèixer la realitat de la nostra institució. Al CRAI Biblioteca de Reserva ho hem fet enguany, i n'hem tingut exactament sis.

Van ser cinc dies intensos, en què la relació continuada amb els nostres col·legues estrangers va afavorir l'intercanvi de coneixements i la confiança. Es va tractar de combinar els següents ingredients:

1. Realització d'una tasca que resultés beneficiosa per a la nostra biblioteca. A tall d'exemple, Kaspar Kolk, d'Estònia, va estar treballant amb fragments manuscrits i ens va assessorar sobre com descriure aquest fons.
2. Visites a àmbits del CRAI adequats als seus interessos: Taller de Restauració, Edifici Històric, Pavelló de la República.
3. Presentació oberta als companys del CRAI Biblioteca de Lletres i als membres del Grup de Treball de Llibre antic -que aplega professionals de les biblioteques patrimonials catalanes- sobre la seva institució i la feina que hi duen a terme.
4. Posada en comú sobre l'experiència i sobre futures col·laboracions al final de l'estada.

El nostre balanç és decididament molt positiu, i volem repetir. No hi ha dubte que les meves experiències a Cambridge, Roma i Berlín ens han ajudat molt a preparar l'acollida: tenia molt clar el que m'havia agradat, el que no m'havia agradat i què hi havia trobat a faltar.

Preguntes i comentaris:

Idees: Bibliotecari tutor per als nous treballadors.

Hem de captar les necessitats i del que demanen dir: això sí que ho hem pogut fer i això no.

Bloc 2

1. Cristina Bibian

He fet diverses estades Erasmus i no cal dir que han estat diverses i enriquidores totes elles. Trobareu dues al Dipòsit digital de la Universitat de Barcelona ben desenvolupades <http://hdl.handle.net/2445/105482> i <http://hdl.handle.net/2445/124411>. Quan em van proposar fer una presentació a la **6a Jornada de Bones Pràctiques**, vaig decidir que faria un servei de cada una de les altres 3 estades perquè estiguessin totes representades. Això és el meu personal homenatge a aquestes experiències Erasmus. Perquè a tot arreu les persones que organitzen i els professionals que preparen els encontres hi dediquen molt d'esforç per mostrar la millor cara de les seves institucions, de les seves biblioteques amb el millor tracte possible. De la mateixa manera que tots els que hi assistim tenim una gran predisposició, estem oberts a rebre i a compartir amb tothom les nostres pràctiques professionals. Animo a tothom a fer una experiència d'aquest tipus, és enriquidora en tots els sentits i posa en dimensió la nostra feina que no és poca.

Universitat de Swansea (País de Gal·les, Regne Unit) <https://www.swansea.ac.uk/>

Swansea és la segona ciutat de Gal·les situada a l'oest de la capital, Cardiff. La universitat té 7 facultats a 3 campus amb 21.000 estudiants de 120 països diferents. La biblioteca del campus principal està oberta les 24 h amb 1.000 places de lectura. Té personal atenent el taulell fins a mitjanit i després un porter permanentment. Per les seves característiques m'agradaria explicar com està distribuït l'accés a la biblioteca.

Entrant al vestíbul, a la dreta, hi ha un petit espai de la cadena Costa Cafè. Després, un cop passats els arcs de l'alarma hi ha un petit taulell amb un porter i després s'obre un gran hall central. Aquí trobem 3 màquines d'auto préstec, que funcionen amb un sistema de radiofreqüència que et permet apilar els llibres, i a sobre un gran panell amb la distribució del fons en les 4 plantes que té la biblioteca. Al fons es situa la bústia de retorn que per la part interna té un sistema de distribució dels llibres retornats per diferents seccions de prestatgeries. Finalment, envoltant la sala hi ha els taulells d'informació.

Al taulell hi ha personal de biblioteca, d'IT (Tecnologia i Informàtica) i del SAE (Acadèmia d'Ocupabilitat). Això és perquè tots pertanyen orgànicament a la mateixa unitat de Sistemes i Serveis d'Informació. De tal manera, que formen un equip comú d'atenció a l'usuari. Una de les seves prioritats és donar serveis integrats de qualitat als seus usuaris oferint assessorament i suport adient a les necessitats de cada individu. De fet aquests serveis van guanyar el 2016 el premi a l'Excel·lència dels Serveis d'atenció als Usuaris (com un segell de qualitat que atorga el govern). Tots contesten a preguntes generals del seu àmbit i a preguntes més elaborades es remeten al personal especialitzat en cada àrea.

Seguint la idea d'oferir suport a les necessitats de cada usuari, es dona un servei que es diu:

Servei **LIBRARY PLUS** <https://www.swansea.ac.uk/library/using-the-library/libraryplus/>

Aquest servei és per a usuaris amb necessitats extres: estudiants a temps parcial, a distància, que treballen, que estan desplaçats en pràctiques, amb necessitats especials per discapacitat... A través d'un formulari especial creat amb aquest propòsit, poden fer diferents comandes (el poden emplenar en línia o enviar per correu, per telèfon o presencial). El més destacat és la petició i posterior enviament de llibres per correu postal (només UK) amb el pagament de les

6a Jornada de Bones pràctiques del CRAI - Resums

despeses d'enviament a càrrec de l'usuari. Es càrrega l'import a la fitxa d'usuari i es pot pagar per correu postal o la pròxima vegada a la biblioteca. A més, es poden escanejar o fotocopiar articles o parts de llibre (excepte copyright) que es poden recollir a qualsevol biblioteca de la universitat o enviar-les per correu i pagar 10p per pàgina. També, es recorda que la biblioteca ofereix el servei de comanda i recollida de llibres, enviant els llibres entre les biblioteques dels diferents campus, a més de la biblioteca dels miners del Sud de Gal·les i les seves seccions.

Quant a les renovacions de documents, aquestes es fan automàticament i es poden allargar els préstecs durant tot el curs acadèmic, sempre que no estiguin reservats. Per això es recorda que és molt important fer reserves (també per Mail i en persona i fora d'hores es pot deixar un missatge de veu) i l'usuari l'ha de retornar en una setmana, inclosos els professors. Els usuaris valoren positivament aquest servei.

Institut Politècnic de Leiria (Portugal) <https://www.ipleiria.pt/home/>

Leiria és una ciutat amb uns 130.000 habitants situada a mig camí entre Lisboa i Porto, en la zona central de Portugal. La universitat té 6 facultats en 5 campus i uns 11.500 estudiants. La biblioteca del campus central és la més important i té el nom de José Saramago el Premi Nobel, que ara fa 20 anys, i que la va apadrinar. Té 3 pisos amb uns 600 punts de lectura i fa un horari de 9 a 23.30 h, dissabtes fins a les 13 h. És també la seu de la Direcció i dels Serveis de Documentació. Es tracta d'un edifici relativament nou (2003) i la seva característica principal és que és una superfície ampla, diàfana i lluminosa amb una acurada distribució d'espais on es combinen les àrees d'estudi i treball amb espais de lectura informal i relaxament. Com el cas de la zona, que es pot veure a la foto de la presentació, amb butaques i prestatges que contenen una selecció de revistes, llibres i pel·lícules que es van destacant periòdicament i als quals donen una finalitat diferent de la resta del fons. Els estudiants poden llegir els documents in situ o poden endur-se les pel·lícules i/o els llibres en préstec.

A aquest espai l'anomenen **VARANDA LITERARIA** <https://www.ipleiria.pt/sdoc/quem-somos-2/>

El cartell que anuncia l'espai diu: Et ve de gust alguna cosa? Llegir un llibre potser? Ens hem pres la llibertat de pensar-hi. Benvingut al balcó literari de la Biblioteca José Saramago! Aquest espai ha anat evolucionant i s'ha creat tot un univers temàtic per ressaltar alguns documents relacionats amb múltiples aspectes que es van destacant al llarg de l'any. Com per exemple a l'estiu, al Nadal, a la tardor, per Halloween, etc. (visiteu el Facebook @SDIPL i l'Instagram Bibliotecas|IPLLeiria).

Es nota que està treballat perquè la biblioteca manifesta un clar objectiu de combinar el domini pedagògic amb l'aspecte sociocultural. I per portar a terme aquest principi el servei de biblioteques de l'IPL té una Oficina de comunicació i esdeveniments que és molt activa i realitza moltes accions de promoció i difusió de les quals en són exemples aquest espai i, sobretot, l'atri central. Aquest, acull al llarg de l'any acadèmic conferències, exposicions d'art, presentacions de llibres, acollida d'estudiants, xerrades informals i és obert a tothom. Això els ajuda a promoure associacions actives amb la comunitat. Perquè un altre dels seus objectius és reforçar els vincles entre la comunitat acadèmica del Politècnic i la comunitat civil de la regió.

2. Gemma Masdeu

He realitzat 2 estades Erasmus: a la Universitat d'Estocolm i a la Universitat de Florència. De la primera en vaig treure moltes idees relacionades amb la meva feina del dia a dia al CRAI de la UB: la gestió de revistes científiques mitjançant el programa lliure OJS. Tot i això, avui em centraré amb coses que he après en les meves estades i que crec que serien aplicables als nostres CRAI Biblioteques seguint el fil d'aquesta jornada.

Biblioteca d'Estocolm

El curs 2016-2017 vaig visitar la Universitat d'Estocolm (USU). En destaco dos punts en concret, els quals considero aplicables als nostres CRAI Biblioteques:

- Plafó dinàmic (vídeo) que recorda que no es pot menjar ni beure a la biblioteca
- Espai on recollir reserves de llibres: lleixes on el personal hi deixa les reserves i el propi usuari recull el document i es fa l'autopréstec.
- Reunió setmanal els dimarts a peu dret.

Tot i que això té sentit en biblioteques grans (de campus) i són necessàries màquines d'auto préstec.

Biblioteca de Florència

A l'abril del 2018 (curs 2017-2018) he realitzat l'estada Erasmus a la Universitat de Florència. Destaco els punts més rellevants que crec que podríem aplicar al CRAI de la UB:

- El personal que treballa a la biblioteca s'identifica amb una credencial. Això ajuda als usuaris a identificar d'una manera ràpida i eficaç a qui adreçar-se en cas de dubtes i/o consultes.
- Senyalitzacions de biblioteques antigues i amb sostres alts
- Espais polivalents a l'entrada de les biblioteques (grades de fusta) per fer-hi sessions de formació en grup, recitals de poesia o descansar tot bebent o menjant.
- A totes les biblioteques hi havia espais i equipaments per usuaris amb necessitats especials:
  - Taules i cadires amb alçada graduable per estudiants amb cadires de rodes
  - Impressores i fotocopiadores més baixes, adaptades per estudiants amb cadira de rodes
  - Ordinadors amb pantalles i teclats pensats per gent amb problemes de visibilitat

3. Isàvena Opisso

4 propostes d'estratègia i innovació a partir de l'experiència de l'Erasmus staff a la Université Toulouse - Jean Jaurés

1. Respostes a les consultes bibliogràfiques

Generem confiança als usuaris i a altres unitats de la UB per ser experts en gestors d'informació?

Coach.doc: servei per donar suport en la cerca bibliogràfica. L'estudiant demana una cita prèvia on exposa el tema de recerca, es busca quin bibliotecari el pot atendre millor per la temàtica tractada i es posa en contacte amb ell per acordar la trobada.

Els principals usuaris són estudiants de màster preparant el TFM i estudiants de doctorat.

La majoria d'usuaris accedeixen al servei perquè un company els hi ha recomanat.

Existeix també un servei similar destinat als estudiants de grau on els estudiants de tercer cicle (amb una retribució econòmica mitjançant una beca) els hi donen suport en la recerca metodològica en uns espais destinats a aquest servei a la biblioteca. Existeix un horari que garanteix que es cobreixin una diversitat de matèries tractades en els diferents graus.

Aquest servei té molts usuaris i la majoria accedeixen també perquè els hi ha recomanat.

2. Accions de millora a través de la opinió dels usuaris

Som capaços d'adaptar els nostres serveis a les necessitats dels usuaris?

Es demana l'opinió dels usuaris a través de diferents canals informals, com *post-it* en un vidre de la biblioteca, o pissarres. Algunes opinions o col·laboracions tenen una gestió fàcil com quan es demanen per exemple la música que ha de sonar al tancament de la biblioteca. S'agafen les propostes i es programa la música.

Hi ha casos on s'han de planejar les accions que es faran per a donar resposta a les opinions: l'exemple és d'un espai on es preguntava què els hi agradava i què no de la biblioteca, on l'objectiu principal és fomentar la participació. Després de l'anàlisi de les opinions, es va donar resposta de diferents maneres, duent a terme accions de millora a diferents serveis, explicant a través de xarxes socials serveis que sembla que els estudiants desconeixen el seu funcionament, etc.

3. Espais

El CRAI pot arribar a ser un espai per crear contingut i coneixement, a més de ser un lloc on s'ofereix informació?

En molts dels espais del CERL es permet menjar, parlar, hi ha pufs a terra i mantes per descansar, hi ha una àrea de descans amb un fons de còmic i premsa amb sofàs, hi ha una terrassa per sortir a fumar on es poden treure llibres de la biblioteca.

Cal reflexionar sobre la idea que si es creen llocs i ambients agradables i permissius, pot augmentar el nombre d'usuaris que vinguin a la biblioteca a cercar informació i/o crear contingut i coneixement en un espai que respon més a les seves necessitats i també que certs espais de la biblioteca poden ser emprats com a lloc de desconexió.

Podem concebre la biblioteca no només és un espai d'estudi sinó també un espai de descans.

4. Formació a nous estudiants a partir de l'aprenentatge basat en problemes

Comuniquem bé què és el CRAI i els seus serveis i el què pot arribar a ser?

Dues experiències sobre la formació a nous estudiants a partir de l'aprenentatge basat en problemes. Una al CERL a partir d'un mapa en blanc on s'han d'identificar els serveis que ofereix la biblioteca i on després hi ha una posada en comú sobre quins serveis hi ha, quins poden ser útils, etc. i una altra a Toulouse Capitole a partir d'una proposta de gamificació, on es treballa en grups a través d'una app instal·lada en una tablet i s'han d'obtenir respostes a les preguntes sobre els serveis i els espais de la biblioteca.

Totes dues experiències són sessions obligatòries per als estudiants de primer any ja que el coneixement de la biblioteca es considera com una competència bàsica.

Conclusions

Professionals del segle XXI: Exercim lideratge?

La foto on surto amb part de l'equip és de l'estada a Minho, on vaig aprendre sobre programes per a fomentar l'accés obert i la ciència oberta, idees de difusió de l'accés obert, però voldria recalcar la idea que amb una aposta institucional clara i també amb dotació pressupostària es poden tirar endavant projectes d'èxit de manera molt més eficient que si no es té ni aposta institucional ni dotació pressupostària.

Potser no només necessitem exercir lideratge sinó tenir unes institucions i uns càrrecs directius que apostin per la nostra feina.

Cal ser imaginatius i també reivindicar-nos com a professionals.

Bloc 3

1. Lourdes Prades

Què vam fer?

- Presentar el fons i les activitats del CRAI Biblioteca Pavelló de la República
- Conèixer el fons del Marx Memorial (Londres) i de l'Institut d'Història Social (Amsterdam)
- Intercanviar mètodes de treball i vam intercanviar impressions sobre l'organització, classificació i preservació dels documents
- Projectar futures col·laboracions, intercanvis de publicacions, difusió activitats
- Treballar amb els seus fons, digitalitzant documents, fotografies, llistant, inventariant.

Experiència en l'àmbit professional

- Participar en projectes comuns (jornades, congressos, publicacions)
- *Benchmarking*. Hem compartit i comparat les metodologies de treball i hem vist els punts forts i febles de cada institució
- Ampliar xarxes contactes internacional
- Establir convenis de col·laboració
- Participar en jornades i congressos
- Publicar articles

Experiència en l'àmbit personal

- Suport de l'Oficina de Mobilitat
- *Improving our English*
- Compensa l'esforç previ per organitzar l'estada
- Compensa l'esforç i la intensitat durant l'estada
- Molt gratificant per la gent que coneixes. Allà vam conèixer molta gent, amb la qual seguim en contacte i fins i tot alguns ja ens visitat a la Biblioteca.

Fons de arxiu a Marx Memorial Library. La consulta és automatitzada. Sol·licites des d'un portàtil el document per digitalitzar. Es fa un control de qui ha utilitzat el servei.

2. Xevi López

La presentació estaria centrada en mostrar com les biblioteques acadèmiques escandinaves poden ser un referent pel que fa a la innovació en la planificació i gestió dels espais bibliotecaris. Les biblioteques a les que he fet estades dins el programa Erasmus Staff són:

2017

Copenhaguen Business School Library:

<https://www.cbs.dk/en/library>

2018

Malmö University Library

<https://www.mah.se/english/Library/>

Tot i que les propostes i els exemples que es poden explicar a la presentació farien referència també a la Universitat de Copenhague:

Dinamarca

Copenhaguen Business School Library:

<https://www.cbs.dk/en/library>

(És molt interessant la proposta que tenen de reservar els espais individuals de treball)

Faculty Library of Social Sciences. Copenhagen University

<https://culis.ku.dk/campuslibraries/samf/samfforside/>

(La vam visitar amb els col·legues de la CBS Library. Són els impulsors del Digital Social Sciences Lab <https://kub.kb.dk/DSSL> que serviria com a fil conductor de la sessió)

Suècia

Malmö University Library

<https://www.mah.se/english/Library/>

(És la darrera biblioteca que vaig visitar. No necessiten impulsar cap iniciativa tipus Digital Lab perquè tota la biblioteca ja ofereix els serveis i equipaments que podríem pensar per a una proposta tipus Digital Lab)

La presentació contemplaria tres punts principals:

- **Presentar un Digital Lab.** En concret el Digital Social Sciences Lab de la Biblioteca de la Facultat de Ciències Socials de la Universitat de Copenhague <https://kub.kb.dk/DSSL>. Remarcarem la focalització en les **Ciències Socials**.
- **Reflexionar** sobre què és un Digital Lab o que hauria de ser un Digital Lab. Convidar al **debat** sobre noves propostes per a pensar en els espais bibliotecaris
- **Proposar** les biblioteques acadèmiques escandinaves com un referent en solucions sobre la gestió dels espais bibliotecaris a les noves necessitats que podem detectar.

M'agradaria plantejar la presentació fent una interpel·lació directe als assistents, proposant precisament la idea de fer un Digital Lab, com una de les tendències actuals que estan emergint en el món de les biblioteques.

(Podem esmentar, de passada, la iniciativa BiblioLab de la Diputació de Barcelona: <https://www.diba.cat/web/biblioteques/bibliolab1>, amb el referent també a Dinamarca)

1. Però ben bé, un BiblioLab què és?

A la web podem trobar varis exemples com sota el mateix nom conviuen realitats i serveis diferents. En tot cas, sembla una denominació interessant (juntament amb altres: Digital Media Lab, Spacemakers!) per a publicitar un nou servei o un nou espai on l'equipament tecnològic avançat i els programaris més específics es posen al servei de noves necessitats dels docents, investigadors i estudiants.

EL Digital Social Sciences Library de Copenhague (DSSL Copenhague) : Un esforç per adaptar-se i reaccionar als canvis en l'entorn bibliotecari

- Suport a la **data literacy** en ciències socials
(**Data literacy**: habilitats per llegir, comprendre, crear i comunicar dades com a informació)
- **Software i hardware** per recollir, aprendre, analitzar i visualitzar diferents formats de dades.
- Construir **comunitat** entorn de l'**espai**
- Establir un **pont** entre els estudiants i les metodologies digitals de treball i estudi.

Sens dubte, les biblioteques escandinaves han fet un pas endavant en aquesta direcció. Noves maneres de presentar els espais i els serveis que ens poden semblar molt novedoses, en aquests països ja son una realitat en expansió.

Al darrera hi ha un esforç important d'anàlisi dels espais bibliotecaris i de la gestió de les col·leccions., així com també una voluntat important per adaptar nous serveis.

Des de la nostra perspectiva, però, podem importar un model, per molt atractiu que ens pugui semblar, sense fer-ne una adaptació a les nostres circumstàncies?

2. Repensant els espais bibliotecaris:

The library as a possible framework for physical material collections is disappearing, as a new intelligent space sees the light of day
(Aarhus Public Libraries 2007, 10)

Qüestions a tenir en compte:

- Group study space
- Individual study space
- Spaces for social interaction
- Good wifi connectivity and computer availability
- Collaborative tools and ubiquitous cafe
- (Ellison, 2016)

3. Una petita bibliografia.

- Aarhus Public Libraries.** (2007). *A Report on Forms of Dissemination in the Physical Space. Aarhus Public Libraries, The Main Library.* Retrieved from <https://www.aakb.dk/nyheder/publikationer/transformation-lab>
- Mackenzie, A., Martin, L.** (2016). *Developing digital scholarship : emerging practices in academic libraries.* London : Facet Publishing,.
- Ellison, W.** (2016). Designing the learning spaces of a university library. *New Library World*, (117(6/6)), 294–307. <http://doi.org/10.1108/NLW-01-2016-0006>
- Lauersen, C.** (2018). *Be Like Brando: The Library as arena of co-creation and belonging.* Retrieved from <https://christianlauersen.net/2018/09/26/be-like-brando/>
- Hafner, J., Koen, D., International Federation of Library Associations and Institutions. Section on Acquisition and Collection Development., International Federation of Library Associations and Institutions. Section on Library Buildings and Equipment., & World Library and Information Congress (80th : 2014 : Lyon, F.** (2016). *Space and collections earning their keep : transformation, technologies, retooling.* Berlin: De Gruyter,.
- Oliveira, S. M.** (2017). *Trends in Academic Library Space. Proceedings of the IATUL Conferences.Paper 3.* Retrieved from <http://docs.lib.purdue.edu/iatul/2017/spaces/3>

3. Esther Acereda

Col·laboració a Itàlia amb estudiants de secundària on cada grup s'especialitza en un palau. Es van fer 800 visites, totes en un dia. A la UB es podria fer amb un col·lectiu com l'alumnat de la Universitat de l'experiència: UP + protocol + grup de difusió.

Títol del projecte: *“Storie di libri e palazzi: itinerari fra le biblioteche di Unife”*

Resum: Aquest projecte neix amb la intenció de valoritzar les biblioteques del Sistema Bibliotecari d'Ateneu (SBA) de la Università degli Studi di Ferrara, de fer una difusió de les col·leccions bibliogràfiques patrimonials donant el valor que tenen i divulgant les característiques concretes d'aquest fons bibliogràfic i de fer visibles els seus edificis de gran interès arquitectònic i històric per la ciutat. La idea és fer una difusió en el territori que va adreçada a tot tipus de públic i que es vol fer oferint un *tour turístic i cultural* pels diferents palaus de la universitat que són seu de les biblioteques del SBA així com permetre als estudiants que hi participen viure una experiència professional i de treball en grup.

El projecte inclou: la documentació i descripció dels palaus i de les biblioteques, un *tour* guiat per diferents palaus seus de les biblioteques realitzat per personal del SBA i per part dels alumnes de la classe III F del Liceo Scientifico “A. Roiti de Ferrara també involucrats al projecte com a part de la tercera missió que té la universitat de crear aliances i oferir espais de comunicació i fusió amb el territori i en aquest sentit s'ha desenvolupat aquesta col·laboració dintre del marc de *l'alternanza scuola-lavoro* obligatòria per als centres educatius d'ensenyament secundària superior a Itàlia i que suposa una primera oportunitat de connexió amb el món laboral en el territori.

El tour està format per 8 estacions a visitar: 6 palaus, 6 biblioteques amb visita guiada; l'hort botànic i la seu museística de la universitat, aquestes dues de visita lliure.

Materials de difusió realitzats: tòtems informatius dels palaus, de les biblioteques i dels fons bibliogràfics especials, punts de llibres per adults i nens, una faula de l'escriptor Luigi Dal Cin ambientada a la biblioteca, les samarretes dels estudiants, les targetes d'invitació, els díptics del tour, l'app del circuit, els cartells de la presentació i del tour i els vídeos de les biblioteques, dels palaus i de l'experiència amb els estudiants de l'institut.

La meva participació: l'Erasmus ha estat una altra experiència de tercera missió per la Università degli Studi di Ferrara a partir de la qual jo no només he conegut el SBA de la universitat si no que a més a més he tingut l'oportunitat de participar en la fase final de desenvolupament del projecte *Storie di libri e palazzi* pel que fa sobretot a la revisió i correcció dels materials de difusió i màrqueting, a la participació en l'acte d'inauguració del projecte per tal de presentar l'experiència Erasmus com un exemple més de tercera missió, de presentar l'estada resumidament i per parlar de la funció del màrqueting en les biblioteques. Finalment vaig seguir l'itinerari turístic el dia de l'activitat per observar la seva realització, veure el comportament dels visitants, el funcionament de l'activitat cultural i agafar informació per tal de fer una valoració global de l'activitat concretament i un repàs del projecte amb el personal responsable del SBA per tal de veure quines millores es poden afegir i quins aspectes es poden mantenir.

Preguntes i comentaris:

Idees: Escape library [Símbol] a Ciències de la Terra i Mundet ho tenen en marxa.

CONCLUSIONS DE LA JORNADA: (Judit Casals)

Judit Casals agraeix a tothom les presentacions. Ho escriurem perquè quedi. I intentarem recollir aquestes idees al Pla Estratègic

Les experiències les podem agrupar en quatre zones d'aplicació:

1. A serveis concrets: OJS, préstec, formació d'usuaris
  2. Afecten i tenen aplicació a la organització interna del CRAI
  3. Afecten els usuaris en quan a espais, senyalització, caliu,...
  4. Model d'acollida dels Erasmus al CRAI de la UB
- Desenvolupar el tema de bibliotecari com a tutor/instructor. Creació d'una àrea de millora i grup de treball. **Assessorament:** Bibliotecari tutor / formació online. Competència bàsica: aplicat a la resolució de problemes, 1r que vagin a la biblioteca, només alguns serveis. Sessió personalitzada, atenció personalitzada coach/tutor.
  - Espais: noves idees, nous serveis, descansar, menjar ... a la biblioteca; Vot de confiança als usuaris. Menjar, cafè.....l'autoregulació funciona!

- Espais amb informació sobre disponibilitats: lliures/ ocupats amb un programari, sensors, beacons.
- Disseny amb discurs: general vinculació en l'espai. Potenciar i posicionar-se
- Idees per captar les necessitats dels usuaris: Formulari en línia per transformar els espais '#yousaidwedid' amb post-its. recull amb pos-its de suggeriments sobre els espais a totes les biblioteques, i després campanya "You said, we did"
- Erasmus: una millor organització.
  - Algunes idees:
  - Conèixer prèviament els interessos dels participants.
  - Que posin en pràctica els coneixements que es treballant.
  - Visites.
  - Presentacions obertes a diferents companys.
  - Redactar un post al bloc explicant el resultat de l'experiència
  - Obrir-ho a Universitats espanyoles REBIUN
- Entregar USB amb informació de la universitat
- Oficina sociocultural de la biblioteca **ATRICULTURAL**
  - a. Xerrades obertes a tothom.
  - b. Préstecs de llibres.